

Regeringsprogrammet för statsminister Matti Vanhanens II regering

7.1 Trafik

Ett effektivt trafiksystem och en effektiv logistik främjar landets konkurrenskraft och upprätthåller välfärden. Finlands läge långt från den europeiska trafikens och logistikens huvudströmningar innebär stora utmaningar. Med en långsiktig och kreativ trafikpolitik sörjer man för trafiksystemet och en tillräcklig finansiering av det. Trafikpolitiken och intelligenta trafik tjänster stöder klimatpolitiken, den hållbara utvecklingen och möjligheterna att röra sig tryggt. En välfungerande och smidig kollektivtrafik stöder dessa mål och underlättar människornas vardag. Regeringen främjar ibruktagandet av sådana tjänster i trafiken som utnyttjar informationsteknik. Trafiksektorn reformeras genom att förvaltningen, näringarna samt statens affärsverksamhet utvecklas.

Långsiktig trafikpolitik

I en redogörelse som i början av valperioden överlämnas till riksdagen drar regeringen upp de långsiktiga riktlinjerna för trafikpolitiken. Redogörelsen inkluderar ett investeringsprogram som gäller trafikleder för valperioden 2007-2011 samt ett långsiktigt utvecklings- och investeringsprogram för trafik och infrastruktur som bygger på hanteringen av den helhet som trafiksystemet utgör. I detta sammanhang utreds också ibruktagandet av sådana finansieringsmodeller som kompletterar budgetfinansieringen i samband med trafikledsinvesteringar.

Regeringens mål är att under valperioden för skötsel och underhåll av trafikleder anvisa finansiering som tryggar servicenivån och trafiksäkerheten inom trafikledsnätet. Regeringen fäster uppmärksamhet vid eftersläpningen av finansieringen av bastrafikledshållningen, det allmänna skicket på och upprätthållandet av vägnätet av lägre klass samt vid lederna för lätt trafik och de enskilda vägarnas betydelse som en del av ett fungerande trafikledsnät.

Logistik- och näringspolitik

Regeringen framhäver betydelsen av en fungerande logistik som en central faktor för Finlands konkurrenskraft och tillgänglighet. Man deltar i hög grad i utvecklandet av Europeiska unionens logistikpolitik så att den bättre än för närvarande tjänar även de behov som Finland och landets perifera områden har. Finlands logistiska konkurrenskraft förbättras med målet att sänka näringslivets logistikkostnader i hela landet. Övertäckningen beträffande farledsavgifterna inom sjöfarten avlägsnas, insynen när det gäller avgifterna utökas och med hjälp av en tillräcklig budgetfinansiering säkerställs att isbryartjänsterna kan bibehållas på nuvarande nivå.

En logistikstrategi och ett långsiktigt näringspolitiskt program för det transportkluster som omfattar alla transportformer utarbetas i syfte att främja det finländska transportklustrets konkurrenskraft. Regeringen arbetar aktivt för att lösa problemen med gränstrafiken till Ryssland. Finland har förbundit sig att slutföra byggandet av motorväg E 18 Helsingfors-Vaalimaa före utgången av 2015 och för att säkerställa detta fattas ett genomförandebeslut om de avsnitt som ännu saknas på sträckan. En del av projektet kan genomföras med PPPfinansiering. Regeringen utreder huruvida flygplatskapaciteten i huvudstadsregionen är tillräcklig.

Säkerhet och försörjningsberedskap

Regeringen utarbetar ett program för förbättrande av sjösäkerheten på Östersjön. Säkerheten inom fartygstrafiken på Östersjön främjas genom att man i form av internationellt samarbete utvecklar trafikövervakningssystemen, tillförlitligheten i fråga om isklassificeringssystemet samt navigeringssäkerheten. Den inhemska självförsörjningen i fråga om transporter i samhället tryggas i alla lägen.

Miljö och kollektivtrafik

Trafiken bär en betydande del av ansvaret för klimatförändringen. De energibesparingsmål och klimatmål som har uppställts för trafiken kan nås genom att man minskar de miljöolägenheter som trafiken medför, främjar kollektivtrafiken och miljövänliga transportformer samt går över till biobaserade bränslen i trafiken. Trafikens miljökonsekvenser kontrolleras genom att man sporrar transportnäringen till frivilliga energisparåtgärder, effektiviserar logistiken, främjar kollektivtrafiken samt minskar koldioxidutsläppen från privatbilismen.

Man utvecklar smidigheten inom kollektivtrafiken, villkoren för systemet med personalbiljetter, den regionala planeringen samt upphandlingsprinciperna, tryggar basservicen inom kollektivtrafiken i glesbygden samt strävar efter att trygga tillgången till flygtrafik. Den service som tillhandahålls av färjor inom skärgårdstrafiken och förbindelsefartyg tryggas åtminstone på nuvarande nivå. Staten deltar i finansieringen av de stora städernas kollektivtrafik förutsatt att finansieringen ökar användningen av kollektivtrafiken och förbättrar kollektivtrafikens konkurrenskraft och förutsatt att städerna ökar sina egna satsningar på kollektivtrafiken. Persontrafiklagen revideras i enlighet med EU:s rättsakter med målet att bibehålla Finlands särförhållanden. Regeringen utökar den tillgängliga kollektivtrafiken och förbättrar förhållandena för den lätta trafiken.

Spårtrafik

Spårtrafiken främjas genom att man förbättrar standarden på bannätet samt dess täckning och fortsätter elektrifieringsprogrammet samt skapar förutsättningar för konkurrens inom järnvägstrafiken. Man förbereder sig på konkurrens inom persontrafiken på järnvägarna på det sätt och enligt den tidtabell som förutsätts i gemenskapslagstiftningen. Man utreder möjligheterna att konkurransutsätta persontrafiken på järnvägarna i synnerhet inom huvudstadsregionens pendlingsområde. Köptrafiken inom tågtrafiken utvecklas så att den bättre motsvarar de regionala resebehoven.

Sjöfart

Den finländska sjöfartens konkurrenskraft förbättras så att den ligger på samma nivå som i de viktigaste konkurrentländerna med hjälp av de stödformer som tillåts av EU och genom en revidering av beskattningen av rederier. Tonnageskattelagstiftningen revideras så att den skall bli konkurrenskraftig. I bruktagandet av generella avsättningar utreds. Målet för havspolitikerna är att trygga en positiv utveckling av den finska handelsflottan, sysselsättningen av finländska sjöfarare samt försörjningsberedskapen. Regeringen säkerställer hamnarnas tillgänglighet i trafikhänseende samt utvärderar behovet av att bygga vattenleder som en del av landets logistiska system. Regeringen strävar efter att trygga fortbeståndet av passageraroch godstrafiken i Kvarken.

Utvecklande av ansvarsområdet och förvaltningen

Regeringen ökar satsningarna på forsknings- och utvecklingsverksamhet inom trafiksektorn. Förutom på logistikforskning satsar man i synnerhet på utvecklandet av lednings- och informationstjänster som utnyttjar trafiktelematik. En fördjupning av samarbetet mellan Meteorologiska institutet och Havsforskningsinstitutet utreds. Genom reglering av transportmarknaden säkerställs att trafikidkarna tillhandahåller säkra och smidiga trafiktjänster. Man utreder möjligheterna att ta i bruk sådana modeller för prissättning av trafiken som baserar sig på användningen samt möjligheterna att göra försök med intelligenta system för vägavgifter. Regeringen utreder vilka fördelarna av en sammanslagning av de ämbetsverk som ansvarar för trafiklederna är för produktiviteten inom trafikledshållningen med beaktande av sjöfartens särskilda behov.

Ägarpolitik

Principerna för ägande inom trafiksektorns affärsverk utvecklas. Deras specialuppgifter, statens strategiska intressen och kraven på avkastning fastställs. Omorganiseringen av förvaltningsområdet i syfte att förbättra produktiviteten fortsätter. Vägverket ombildas från och med ingången av 2008 till ett aktiebolag som helt ägs av staten. Sjöfartsverkets produktionsverksamhet avskiljs och alternativen för utveckling av Rederiverkets och Lotsverkets verksamhet utreds. Ägarstyrningen av VR-Group överförs från och med den 1 maj 2007 till enheten för ägarstyrning.

Europeiska unionen

Regeringen främjar den inre marknaden för trafiksektorn inom Europeiska unionen. Utvecklingen av en öppen och icke-diskriminerande trafikmarknad samt åtgärder som begränsar de miljöölagigheter som föranleds av trafiken stöds, miljösäkerheten förbättras och åtgärderna för bekämpning av terrorism utvecklas. Inom logistiken och bekämpningen av miljöölagigheter samt i trafiksäkerhetsarbetet utnyttjas de möjligheter som en utvecklad data- och kommunikationsteknik erbjuder.